

Tisztelt Gyászoló Gyülekezet!

Mi tulajdonképpen már elköszöntünk 2021. március 5-re virradóra Gabitól, amikor az őt utolsó percéig gondozó Kárpáti Katalin, a barátta is vált házvezetőnője megrendülten, sietve felhívta mindazokat, akiknek elérhetőségét ismerte, így Kecskeméti Kálmán festőt és annak orvos feleségét, Gergely Katalin néprajzos muzeológust a 12. Heggyvidék Galéria egykori vezetőjét, Gabi legközelebbi barátnőjét, Marschalkó Ágneszt, a társasházi szomszédot, akivel napi segítő kapcsolatban voltak, Kovács Ákost, Gabi unokaöcsét, majd engem is, – tehát azokat, akik az utóbbi években a fokozatosan mozgásképtelenné vált Gabit szorgalmasan látogatták, illetve alkalmasint ellátták. Egy óra multán azután a széles baráti és ismeretségi körben futótűzként terjedt el a szomorú hír, beleértve a rokonságot is.

Az azóta eltelt időben lehetett kinek-kinek arra ideje, hogy elfogadja a szeretett művészettörténész eltávozását.

A Magyar Művészeti Akadémia szakmai periodikájának a Magyar Művészetnek 2020. 2. számában jelent meg a Fehér Anikó szerkesztő által felkért néhány alkotó: Mezei Gábor belsőépítész, Péreli Zsuzsa gobelinművész, Schrammel Imre keramikus, Farkas Ádám szobrász, Keserű Katalin és Sturcz János művészettörténészek, valamint a magam rövid visszaemlékezése. A Magyar Iparművészet 2021. 4. számában emlékeztem meg részletesebben munkásságáról, amely írásom – az ottani fiatal címadó szerkesztőre is jellemzően – „Aki szabad szemmel látott” címmel jelent meg.

2016-ban a Magyar Művészeti Akadémia kiadásában, egy könyvsorozat-indítás első köteteként jelent meg a „Képek, szobrok képernyő” című közös könyvünk, amely elsősorban Kernács Gabriella és férje, B. Farkas Tamás televíziós szerkesztő és rendező- páros négy évtizednyi munkásságával foglalkozott. Azt gondolom, ez a kötet méltó módon mutatja be a szerkesztői munkát végző Gabi mindig szerény, háttérbe húzódó természetét, valamint a férjének, a rendezőnek a szándékaihoz való okos alkalmazkodását. Gabi rendkívül szórakoztató, eseménydús elbeszélései mellett, az életmű gazdag bibliográfiája miatt így vált ez a könyv művészettörténeti szempontból is jelentős kiadvánnyá.

Mindezt azért említem meg e búcsúzás alkalmával, hogy mindazok figyelmébe ajánlhassam, akiket részletesebben érdekel egyrészt a jelentős munkásságuk, másrészt a hetvenes évektől a kétezresekig végzett tevékenységük által dokumentált történelmi korszak. Több száz portréfilmet, művelődéstörténeti ismeretterjesztő, illetve dokumentumfilmet, muzeológiai tárgyelemzőt, illetve a kortárs alkotók műtermeit, vagy kiállításait bemutató 40-50 perces vagy akár párperces filmet készíthettek el, – szakmabéliek tudják, hogy ez mennyi időt és munkát igénylő vállalat, – több mint fél évszázad alatt. Ők maguk is fiatal embereként, 1968-69-ban kerültek – a tévész magyarországi elterjedésének időszakától kezdve – ebbe a hatalmas, egyre nagyobb szerepet betöltő intézménybe. Baráti társaságukba vonták őket azóta híressé vált alkotók és szellemi körök

vezetői, ezáltal is mintegy részeivé váltak a rendszerváltást is befolyásoló magyar kulturális életnek.

Kernács Gabi személyiségét nagyon jól ragadta meg Szelényi Károly, – a korszak szintén jelentős, klasszikus és kortárs művészeti értékeit kiadványaikban dokumentáló fotósa – azon a képen, amely itt a ravatalon az urna előtt és a megjelent visszaemlékezésekben is látható.

Gabit valóban jellemezte bizonyos költői látásmód, amely mindig nagyon alapos szakmai felkészültséggel párosult. A képzőművészeti miliőben, – de általában is a művészvilágban, – főképpen szuper érzékeny emberekkel találkozhatunk, akiknek az alkotói indíttatásait, elképzeléseit, – a művek tárgyi bemutatásán túl, – csak nagyon finom és megértő közeledéssel lehet úgy megnyitni, hogy a közönség számára is érhető gondolataikat szavakkal is ki tudják fejezni. Külön sajátos képesség kell ahhoz, hogy a műtermi bezártságból ki lehessen nyitni az izgalmas műhelytitkok felé az ajtót. Kernács Gabi egy pszichológus léleknyitogatásával, néha – elnézést a hasonlatért, – egy ápolónő tapintatával, szelíd mosolyával nyugodt és megnyugtató viselkedésével mindenkit teljes mértékben meg tudott győzni arról, hogy éppen olyan tökéletes a kamera előtt, vagy más beszélgetések során, mint amikor csak magában gondolkodik vagy alkot. Tudása mellett ez volt az a szerencsés képessége, amellyel nehéz politikai ellenőrzések idején is elérte a kortárs avantgarde magyar művészek számos bemutatásának lehetőségét. A technikai fejlődésnek ebben a tévés korszakában, amikor ez által a kulturális területek is új megmutatkozási lehetőséget kaptak, a szerkesztő-riporter műveltségének még óriási jelentősége volt. Gabi ezzel rendelkezett.

Nyugdíjazása után művészettörténészként is elmélyültebben foglalkozhatott a kortárs alkotókkal, és ahogyan azt már másutt is hangsúlyoztam, az évtizedek alatt szövődött ismeretségek, barátságok fordulatot vettek: tévés korukban alapvetően Gabi kereste meg a témákat, a személyeket, – ebben a későbbi időszakában a művészek keresték meg őt, hogy árnyalt elemzéseivel ő írja meg munkásságukat a reprezentatív kötetekben. Már járóképességének fokozatos csökkenése idején kereste meg például ismét Sajdik Ferenc karikaturista a róla készítendő újabb könyvével, –mert Gabi tévésként karikaturistákról is készített sorozatot, – vagy Schrammel Imre keramikus a korábbi nagy monográfiájának újra kiadásakor, vagy Szabó Mariann textilművész, – Makovecz Imre felesége, – a lassanként már porladó alkotásai összegyűjtésének kérésével, könyvvé formálásával. A műgyűjtéséről híres Kisselbach Galéria tulajdonosa is számított jövőbeli együttműködésükre. Gabit a hihetetlen nyugalommal és türelemmel viselt betegsége sem akadályozta abban, hogy művészettörténészként élete utolsó pillanataig dolgozzon. Könyvtára, kéziratai, levelezése, számítógépe, bizonyára még sok értéket tartalmaz, így továbbra is nagy a felelősség ezek további sorsa iránt, hiszen színes, értékes, munkás, valamint szerencsére eredményes élete, sok művész számára adott és hagyott emlékezetes élményt, a kortárs magyar művészettörténet számára pedig megőrzendő értéket. Mi pedig

őrizzük meg szeretettel kedves személyiségének emlékét is. Barátai, művészettörténész kollégái
nevében is kívánom:

Isten nyugosztalja Kernács Gabit!

Dvorszky Hedvig